

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

Türkiye'nin Döngüsel Ekonomiye Geçiş Potansiyelinin Değerlendirilmesi için Teknik Destek Projesi

EuropeAid/140562/IH/SER/TR

AB BATARYA VE ATIK BATARYA TÜZÜĞÜ 2023/1542(AB)

Elif Gizem Reşber
Çevre Mühendisi
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

Faaliyet 3.2.4. Döngüsel Ekonomide Entegre Atık Yönetimi Eğitimi
10-11 Ekim 2024 Ankara

ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

**AB BATARYA VE ATIK BATARYA TÜZÜĞÜ
2023/1542(AB)**

10/10/2024

BATARYALAR VE ATIK BATARYALARA İLİŞKİN MEVZUAT ÇALIŞMALARI

- Ülkemizde atık pil ve akümülatörlerin yönetimiyle ilgili esaslar, Bakanlığımız tarafından hazırlanan ve 31 Ağustos 2004 tarih ve 25569 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak 01 Ocak 2005 tarihinde yürürlüğe giren **“Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği”** ile belirlenmiştir.
- Söz konusu Yönetmelik ile;
- ❖ Etiketleme ve işaretleme ile pil ve akümülatör ürünlerinin kalite kontrolünün, ithalatının kontrolünün ve içerdiği zararlı madde miktarının kontrolünün sağlanmasına, ithalat, ihracat ve transit geçişlerine ilişkin esasların belirlenmesine ve zararlı madde içeren pil ve akümülatörlerin üretilmesinin, ihracatının, ithalatının ve satışının önlenmesine, üretilen veya ithal edilen akümülatörlerde zararlı madde miktarlarını en aza indirecek tedbirleri almakla ve bu ürünlere depozito uygulamakla yükümlü oldukları belirtilmektedir.

BATARYALAR VE ATIK BATARYALARA İLİŞKİN MEVZUAT ÇALIŞMALARI

Bu süreçte;

- AB Konseyi, *Bataryalar Ve Atık Bataryalara İlişkin 2023/1542 sayılı Avrupa Parlamentosu (AP) ve Konsey Yönetmeliği*'ni 10 Temmuz 2023 tarihinde kabul etmiş ve 28 Temmuz 2023 tarihinde AB Resmi Gazetesinde yayımlamıştır. İlgili Tüzük, 2008/98/EC sayılı Atık Direktifi ile Piyasa Gözetimi ve Ürünlerin Uygunluğuna ilişkin 2019/1020/EC sayılı AB Yönetmeliği'ni tadil etmekte ve bataryalar ile atık bataryalara ilişkin 2006/66/EC sayılı mevcut AB Direktifi'ni yürürlükten kaldırmaktadır.
- Bu Tüzük ile, bataryaların çevre üzerindeki olumsuz etkilerini önlerken ve azaltırken iç pazarın etkin işleyişine katkıda bulunmak ve bataryaların üretimi ve yönetiminden kaynaklanan olumsuz etkileri önleyerek ve azaltarak çevreyi ve insan sağlığını korumak amaçlanmaktadır.

Official Journal
of the European Union

BATARYALAR VE ATIK BATARYALARA İLİŞKİN MEVZUAT ÇALIŞMALARI

- 31.12.2014 tarihli ve 29222 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve anılan Kararın eki listeyi değiştiren "Türk Ürünlerinin İhracatının Arttırılmasına Yönelik Teknik Mevzuatı Hazırlayacak Kurumların Belirlenmesine İlişkin Kararın Ekinde Yapılan Düzenlemenin Duyurulması Hakkında Tebliğ (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2015/25)" kapsamında "Pil ve Akümülatörler" ile ilgili AB mevzuatının uyumlaştırılması için **sorumlu/koordinatör kurumların** Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (STB) ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (ÇŞİDB), **katkıda bulunacak kurumun** ise Ticaret Bakanlığı olarak yer aldığı görülmektedir.
- Bataryalar Ve Atık Bataryalara İlişkin Avrupa Parlamentosu (AP) ve Konsey Tüzüğü'nün ulusal mevzuatımıza uyumlaştırma çalışmaları kapsamında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı ile birlikte ortak teknik çalışma grubu oluşturularak 30.10.2023 tarihinde çalışmalara başlanmıştır.

BATARYALAR VE ATIK BATARYALARA İLİŞKİN MEVZUAT ÇALIŞMALARI

Öte yandan,

- 2023/1542 sayılı AB Tüzüğü ile uyumlu ulusal mevzuatın hazırlanması ve elektrikli araç bataryalarının yönetim sisteminin oluşturulmasına ilişkin bir proje çalışmasının başlatılmıştır.
- Proje çalışmasının görüşülmesi amacıyla ilgili kurum ve kuruluşların katılımı ile Bakanlığımızda bir toplantı gerçekleştirilmiş olup, akabinde projeye ilişkin teknik şartname oluşturulmuştur.
- İlgili şartnamede mutabık kalınarak, Bakanlığımız ve Türkiye Odalar Ve Borsalar Birliği arasında **AB'nin Yeni Batarya Mevzuatına Uyum Sağlanması Ve Elektrikli Araç Bataryaları İçin Yönetim Sistemi Oluşturulması Önerisi Çalışmaları Kapsamında Yapılacak İşbirliğine Yönelik Protokol**'ü imzalanmış ve 5.9.2024 tarihinde Proje Açılış Toplantısı gerçekleştirilmiştir.

BATARYALAR VE ATIK BATARYALARA İLİŞKİN MEVZUAT ÇALIŞMALARI

Söz konusu proje ile;

- 2023/1542 sayılı AB Tüzüğü önerisi ve söz konusu Tüzük kapsamında proje süresince yapılacak muhtemel değişiklikler çerçevesinde, ülke şartları dikkate alınarak taslak ulusal mevzuatın hazırlanması,
- Ülkemizde EA bataryalarının genişletilmiş üretici sorumluluğu kapsamında ürün ve atık olarak yönetimlerine ilişkin Dünyada ve AB ülkelerinde teknik ve hukuki mevcut durum dikkate alınarak ulusal teknik altyapının geliştirilmesi ile kavramsal yönetim sisteminin oluşturulması

amaçlanmaktadır.

YENİ AB BATARYA VE ATIK BATARYA TÜZÜĞÜNE GENEL BAKIŞ

Bataryalar önemli bir enerji kaynağı ve sürdürülebilir kalkınma, yeşil ulaşım, temiz enerji ve iklim nötrlüğü yolunda kilit unsurlardan biridir.

Önümüzdeki yıllarda, özellikle elektrikli karayolu taşıma araçları ve çekiş için bataryaların kullanıldığı hafif taşıma araçları için bataryalara olan talebin hızla artması ve batarya pazarının küresel düzeyde giderek daha stratejik bir pazar haline gelmesi beklenmektedir.

Atık bataryaların yönetimine ilişkin;

- **Mevzuatın güncellenmesi,**
- **Atık üretiminin ve yönetiminin olumsuz etkilerinin önlenmesi/azaltılması,**
- **Kaynak kullanımının azaltılması/kaynak verimliliğinin artırılması,**
- **Çevre ve insan sağlığını korumaya yönelik tedbirlerin alınması** gerekmektedir.

Bu tedbirler, döngüsel ve iklim nötr bir ekonomiye ve uzun vadeli rekabet gücü ve stratejik özerkliği için önem taşımakla birlikte döngüsel ekonomi ile enerji, iklim, taşıma, sanayi ve araştırma politikaları arasındaki sinerjileri arttırarak ekonomik fırsatlar yaratabilir.

YENİ AB BATARYA VE ATIK BATARYA TÜZÜĞÜNE GENEL BAKIŞ

AB Batarya ve Atık Batarya Tüzüğü'ne Altlık Oluşturan Çalışmalar

- ❖ Komisyonun 17 Mayıs 2018 tarihli 'Hareket Halindeki Avrupa - Avrupa için Sürdürülebilir Hareketlilik: Güvenli, Bağlantılı ve Temiz' Başlıklı Bildirisi, Bataryalar Üzerine Stratejik Eylem Planını içerir. Bu eylem planı; ham madde çıkarma, sürdürülebilir kaynak ve işleme, sürdürülebilir batarya malzemeleri, hücre üretimi ve bataryaların yeniden kullanımı ve geri dönüştürülmesini kapsayan Avrupa'da bir batarya değer zinciri oluşturma çabalarını desteklemek için önlemler belirler.
- ❖ Konsey, 4 Ekim 2019 tarihli 'Daha Fazla Döngüsellik-Sürdürülebilir Bir Topluma Geçiş' konulu sonuçlarında, diğerlerinin yanı sıra, elektro-mobiliteye geçişe eşlik edecek bataryaların sürdürülebilirliğini ve döngüsellikini iyileştiren teknolojilerin geliştirilmesini destekleyen tutarlı politikalar çağrısında bulundu. Ayrıca, Konsey, tüm ilgili batarya malzemelerini içermesi ve özellikle lityum ve kobalt için özel gereklilikleri ve bu Direktifin batarya teknolojilerindeki gelecekteki değişikliklere uyarlanmasına izin veren bir mekanizmayı dikkate alması gereken 2006/66/EC Direktifinin acilen revize edilmesi çağrısında bulundu.

YENİ AB BATARYA VE ATIK BATARYA TÜZÜĞÜNE GENEL BAKIŞ

AB Batarya ve Atık Batarya Tüzüğü'ne Altık Oluşturan Çalışmalar

- ❖ Komisyonun **11 Mart 2020** tarihli '**Daha Temiz ve Daha Rekabetçi Bir Avrupa İçin Yeni Bir Döngüsel Ekonomi Eylem Planı**' **Başlıklı Bildirisinde**, bataryalar için yeni bir düzenleyici çerçeve önerisinin, değerli malzemelerin geri kazanılmasını sağlamak ve tüketicilere rehberlik sağlamak amacıyla geri dönüştürülmüş içerikle ilgili kuralları ve tüm bataryaların toplama ve geri dönüşüm oranlarını iyileştirmeye yönelik önlemleri ele alacağı ve alternatiflerin mevcut olduğu yerlerde şarj edilemeyen bataryaların olası aşamalı olarak kullanımdan kaldırılmasını ele alacağı belirtilmektedir. Ayrıca, bataryaların yeniden kullanımını, yeniden amaçlanmasını ve geri dönüştürülmesini kolaylaştırmak amacıyla bataryaların üretiminin karbon ayak izi, hammaddelerin etik bir şekilde tedarik edilmesi ve tedarik güvenliğinin dikkate alınmasıyla sürdürülebilirlik ve şeffaflık gerekliliklerinin dikkate alınacağı belirtilmektedir.

YENİ AB BATARYA VE ATIK BATARYA TÜZÜĞÜNE GENEL BAKIŞ

Taşınabilir bataryalar (5 kg veya daha az ağırlığa sahip, özellikle endüstriyel kullanım için tasarlanmamış ve elektrikli araç bataryası, LMT bataryası veya SLI bataryası olmayan)

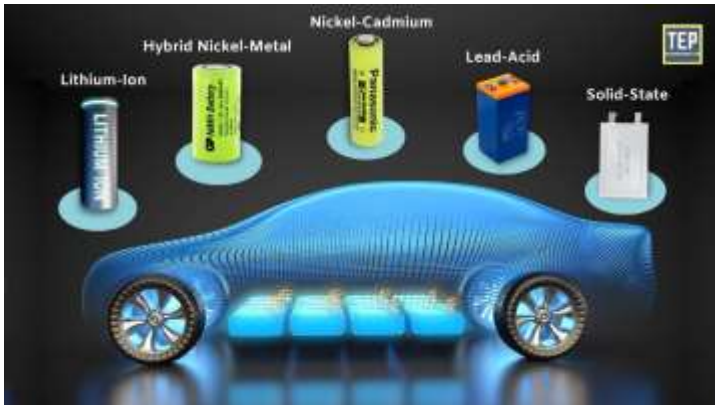
Marş, aydınlatma veya ateşleme bataryaları (SLI)

Hafif ulaşım araçları bataryaları (LMT) (25 kg veya daha az ağırlığa sahip)

Elektrikli araç bataryaları (EA)

Endüstriyel bataryalar ve sabit enerji depolama sistemleri

**Tüzük kapsamında
yer alan batarya
türleri**

YENİ AB BATARYA VE ATIK BATARYA TÜZÜĞÜNE GENEL BAKIŞ

EA bataryaları da dahil olmak üzere her türlü batarya türünün tasarımından atık haline gelene kadar yaşam döngüsünün tamamını ilgilendirecek zorunluluklar getiren mevzuat kapsamında;

- AB pazarına sürülecek olan bataryalar için **sürdürülebilirlik ve güvenlik kuralları,**
 - **Performans, dayanıklılık kriterleri,**
 - **Zararlı madde kullanımına kısıtlama,**
 - Farklı batarya türlerine göre geçiş süreleri bulunmak üzere, bataryaların **karbon içeriğine yönelik bildirim yükümlülüğü, karbon içeriğine yönelik etiketleme zorunluluğu, AB pazarında satılabilecek bataryalar için karbon üst sınırı,**
 - Elektrikli araç bataryaları için **karbon ayak izi beyan zorunluluğu, karbon ayak izi performans sınıflandırması zorunluluğu, karbon üst limitine uyum zorunluluğu,**
- getirilmiştir.

YENİ AB BATARYA VE ATIK BATARYA TÜZÜĞÜNE GENEL BAKIŞ

- 18 Ağustos 2026 tarihi itibariyle bataryanın içeriğine ve geri dönüşüm oranına ilişkin etiketleme kurallar,
- 18 Şubat 2027 tarihi itibariyle QR kodu taşıma zorunluluğu, (QR kodu ile hafif ulaştırma araçları, endüstriyel, elektrikli araç bataryaları için dijital batarya pasaportuna erişim)
- 18 Ağustos 2031 yılında bataryaların **kobalt (%16), lityum (%6), nikel (%6) ve kurşun (%85)** hammaddelerinde belirli miktarda geri dönüştürülmüş içerik barındırması zorunluluğu,
- 18 Ağustos 2036 yılında ise bu miktarlar, **kobalt (%26), lityum (%12), nikel (% 15) ve kurşun (%85)** (Bataryaların geri dönüştürülmüş içerik belgesi taşıması)
- **AB pazarına batarya arz eden üretici/ithalatçı distribütör için Genişletilmiş Üretici Sorumluluğu kapsamında;**
- ❖ Taşınabilir bataryalar için asgari toplama hedefi;
31 Aralık 2023 için %45, 31 Aralık 2027 yılı için %63, 31 Aralık 2030 yılı için %73
- ❖ Elektrikli scooter, bisiklet gibi hafif taşıma araçlarında toplanma hedefi ise;
31 Aralık 2028 yılı için % 51, 31 Aralık 2031 yılı için % 61

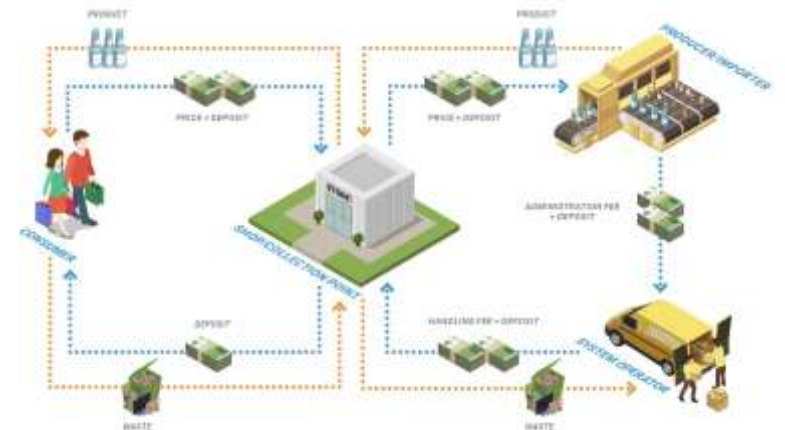

YENİ AB BATARYA VE ATIK BATARYA TÜZÜĞÜNE GENEL BAKIŞ

- Batarya içeriklerine göre materyal geri kazanım hedefleri ile geri dönüşüm verimlilik hedefleri;
- Lityum materyal geri kazanım hedefi; **2027 yılı için %50, 2031 yılı için % 80**, lityum içerikli bataryalarda ise geri dönüşüm verimlilik hedefi ise; **2025 yılı sonu için %65, 2030 yılı sonu için %70**,
- Döngüsellüğün sağlanması ve etkin bir atık yönetimi için çeşitli tasarım kuralları getirilecek, 2027 yılı itibariyle elektronik aletlerde bulunan bataryaların son kullanıcı tarafından çıkarılıp, yeniden takılabilir olmasının zorunlu hale getirilmesi,
- Avrupa Komisyonu tarafından 2027 yılı sonunda, bataryalarda depozito sistemi getirilmesinin değerlendirilmesi,

YENİ AB BATARYA VE ATIK BATARYA TÜZÜĞÜNE GENEL BAKIŞ

- AB pazarına ürün tedarik eden üçüncü ülkeler tarafından uygunluk değerlendirme kuruluşları (Onaylanmış Kuruluşlar) aracılığıyla ürünlerin karbon ayak izi, geri dönüştürülmüş madde içeriği ile sosyal şartlara ilişkin özen yükümlülüğü gereklerinin yerine getirildiğine dair belgelendirme yükümlülüğü ve hammadde bilgilerine ilişkin zorunlu bildirimde bulunma uygulaması getirilecektir.
- AB'ye tedarik edilecek olan araçlarda kullanılacak bataryaların Tüzük ile getirilecek kriterlere uyum sağlaması, uyumun uygunluk değerlendirme kuruluşlarınca tasdik edilmesi durumunda CE belgesi düzenlenen ürünlerin AB pazarına girişi mümkün olacaktır.

AB Pazarına Giriş Koşulları

- ❖ Bataryaların, AB pazarına girişin ön koşulu olarak sürdürülebilirlik ve güvenlik kriterleri ile (madde 6-10, 12) ile etiketleme ve bilgilendirme kriterlerinin (III. Bölüm); özen yükümlülüğü; genişletilmiş üretici sorumluluğu ve Dijital Pasaporta ilişkin mevzuat gereklerini karşılaması gerekmektedir.

YENİ AB BATARYA VE ATIK BATARYA TÜZÜĞÜNE GENEL BAKIŞ

Sürdürülebilirlik ve Güvenlik Kriterleri & Etiketleme ve Bilgilendirme Kriterleri

CE Belgesi ve AB Pazarına Giriş

AB pazarına arz edilen bataryaların belirlenen sürdürülebilirlik ve güvenlik kriterleri ile etiketleme ve bilgilendirme kriterlerini taşıdığına uygunluk değerlendirilme kuruluşlarınca onaylanması ve CE belgesi ile tasdiklenmesi,

Zararlı kimyasallar

- I sayılı Ek ile **cıva, kadmiyum, kurşun gibi zararlı materyallerin kullanımının kısıtlanması,**

Karbon Ayak izi

- Elektrikli araç bataryaları için 18 Şubat 2025, dış depolama ünitesi bulundurmayan şarj edilebilir sanayi tipi endüstriyel bataryalar için 18 Ağustos 2028 tarihinden, dış depolama ünitesi bulunduran şarj edilebilir endüstriyel bataryalar için ise 18 Ağustos 2030 tarihinden itibaren karbon ayak izi beyanı zorunluluğu,

- **QR kod uygulaması ile karbon ayak izi beyanının batarya ile beraber bulunması,**

YENİ AB BATARYA VE ATIK BATARYA TÜZÜĞÜNE GENEL BAKIŞ

Söz konusu beyan aşağıdaki unsurları içerecektir;

- ❖ Üretici ile ilgili idari bilgi
- ❖ Batarya modeline ilişkin bilgi
- ❖ Batarya üretim tesisinin coğrafi konumu
- ❖ Bataryanın karbon ayak izi: bataryanın kullanım ömründe sağladığı her 1 kWh başına karbondioksit miktarı (kg)
- ❖ Bataryanın uygunluk değerlendirme kayıt numarası
- ❖ Karbon ayakzine ilişkin bulguları içeren çalışmaya erişim sağlayan web sitesi linki

YENİ AB BATARYA VE ATIK BATARYA TÜZÜĞÜNE GENEL BAKIŞ

Geri Dönüştürülmüş İçerik

- Dış depolama alanı olmayan endüstriyel bataryalar (>2kWh), elektrikli araç bataryaları, SLI bataryaları, **18 Ağustos 2028** tarihi itibarıyla batarya modeli ve üretim tesisi başına aşağıdaki bilgileri içeren belgeyi taşımak zorundadır.
 - ❖ Batarya içeriğindeki kobalt, kurşun, lityum ve nikel içeriği,
 - ❖ Anılan içeriklerin ne kadarının üretim atığı veya tüketim atığından elde edilmiş olduğu,
 - ❖ Bataryadaki kurşun oranı ve ne kadarının atıktan elde edildiği,
- Hafif taşıma araçları bataryaları için ise 18 Ağustos 2033 olarak belirlenmiştir.

Bilgilerin hesaplama metodolojisi ve doğrulanmasına ilişkin uygulama mevzuatının 18 Ağustos 2026 tarihinde çıkarılması,

- 18 Ağustos 2031 yılında madde kapsamı bataryaların **kobalt (%16), lityum (%6), nikel (% 6) ve kurşun (%85) hammaddelerinde belirli miktarda geri dönüştürülmüş içerik** barındırması zorunluluğu getirilirken, 18 Ağustos 2036 yılında bu miktarlar, **kobalt (%26), lityum (%12), nikel (% 15) ve kurşun (%85)** olarak güncellenecektir. Bataryaların geri dönüştürülmüş içerik belgesi taşıması,

YENİ AB BATARYA VE ATIK BATARYA TÜZÜĞÜNE GENEL BAKIŞ

Performans ve dayanıklılık kriterleri

- 18 Ağustos 2028 tarihi itibarıyla taşınabilir bataryaların III Nolu Ekte yer verilen elektrokimyasal performans ve dayanıklılık kriterleri için belirlenen asgari eşiklere uygun olması, eşik değerlerin 18 Ağustos 2027 tarihine kadar çıkarılacak olan uygulama mevzuatı ile belirlenmesi,
- 31 Aralık 2030 tarihine kadar Komisyon tarafından şarj edilmeyen bataryaların AB pazarından kaldırılmasına yönelik değerlendirme,
- 18 Ağustos 2024 tarihi itibarıyla şarj edilebilir endüstriyel bataryalar, hafif taşıma aracı ile elektrikli araç bataryalarının EK IV'te belirtilen elektrokimyasal performans ve dayanıklılık değerlerini içeren belgeyi taşıma zorunluluğu,
- 18 Ağustos 2027 tarihi itibarıyla şarj edilebilir endüstriyel bataryalar, 18 Ağustos 2028 tarihi itibarıyla ise hafif taşıma aracı bataryalarının, uygulama mevzuatı ile belirlenecek olan elektrokimyasal performans ve dayanıklılık kriterleri için belirlenen asgari eşiklere uygun olması,

Batarya Enerji Depolama Sistemi Güvenliği

- 18 Ağustos 2024 tarihi itibarıyla AB pazarına giren batarya enerji depolama sistemlerinin, EK V'de belirtilen ilgili güvenlik kriterlerini taşıması ve EK VIII'de belirtilen teknik belgeyi taşıması,

YENİ AB BATARYA VE ATIK BATARYA TÜZÜĞÜNE GENEL BAKIŞ

Etiketleme, İşaretleme ve Bilgilendirme Gereklilikleri

- 18 Ağustos 2026 tarihi itibariyle;
- ❖ Bataryalara EK VI'da belirlenen genel bilgileri içeren etiket taşıma zorunluluğu,
- ❖ Şarj edilebilir taşınabilir bataryalar, hafif ulaştırma aracı ve SLI bataryalarına kapasitelerini gösteren etiket taşıma zorunluluğu,
- ❖ Şarj edilemeyen taşınabilir bataryalara “şarj edilemez” etiketi taşıma zorunluluğu,
- ❖ 18 Şubat 2027 tarihi itibariyle bataryalara, Ek VI'da tanımlanan QR kodu taşıma zorunluluğu,
- ✓ QR kodu ile hafif ulaştırma araçları, endüstriyel, elektrikli araç bataryaları için batarya pasaportuna erişim,
- ✓ Diğer bataryalar için genel bilgiler, kapasite, şarj edilip edilemediği, ayrı toplanma bilgisi, kadmiyum ve kurşun oranı, uygunluk beyanı gibi bilgilere erişim

Bataryaların Beklenen Yaşam Ömrüne İlişkin Bilgi

18 Ağustos 2024 tarihi itibariyle batarya enerji depolama sistemleri, hafif ulaştırma aracı ile elektrikli araç bataryalarının beklenen yaşam ömrünü belirlemeye ilişkin parametrelerin batarya yönetim sisteminde yer alması,

YENİ AB BATARYA VE ATIK BATARYA TÜZÜĞÜNE GENEL BAKIŞ

Özen Yükümlülüğü

- 18 Ağustos 2025 tarihi itibarıyla, 40 milyon Euro yıllık cironun üstündeki ve AB pazarına birincil batarya sunan şirketler özen yükümlülüğüne tabi olup,
- Yeniden kullanım, geri dönüşüm vb. dögüsel faaliyetlere tabi olmuş bataryaları piyasaya arz eden şirketlere muafiyet,
- Özen yükümlülüğüne uyum üçüncü parti doğrulamaları ile onaylanmış kuruluş denetimine tabii,
- Komisyon tarafından **özen yükümlülüğünün uygulanmasına ilişkin olarak 18 Şubat 2025 tarihine kadar bir uygulama kılavuzu,**
- Özen yükümlülüğü kapsamında hammadde ve risk kategorileri EK X'da,
- Hammaddeler arasında lityum, kobalt, doğal grafit ve nikel,
- Risk kategorileri ise çevrenin korunması, sosyal haklar, işçi hakları (ILO sözleşmeleri), insan hakları

YENİ AB BATARYA VE ATIK BATARYA TÜZÜĞÜNE GENEL BAKIŞ

- **Ekonomik operatörlerin özen yükümlülüğünü şirket politikası haline getirmesi**, tedarik zinciri boyunca riskleri tespit etmesi, olası risklerin önlenmesi veya telafi edilmesine yönelik politikalar geliştirmesi, bu kapsamda şeffaflığı ve kontrolü kolaylaştırmak adına batarya hammaddesi, hammadde tedarikçisi, hammadde menşei ve miktarı, tedarikçilere ilişkin üçüncü parti denetim raporlarının sağlanması,
- **AB pazarına batarya arz eden ekonomik operatörlerin ve tedarikçilerinin onaylanmış kuruluşlarca yapılan denetimler sonucunda bir uygunluk raporu alması**,
- Diğer ülkeler ve kuruluşların özen yükümlülüğü süreçlerinin Komisyon tarafından tanınmasına yönelik koşullar uygulama mevzuatı ile belirlenecektir.

YENİ AB BATARYA VE ATIK BATARYA TÜZÜĞÜNE GENEL BAKIŞ

Batarya Atık Yönetimi/Genişletilmiş Üretici Sorumluluğu (GÜS)

- ❖ Üye ülkeler tarafından üreticilerin kaydı, üreticilerin ve üretici sorumluluğu organizasyonlarının (*Producer Responsibility Organization-PRO*) yetkilendirilmesi, genişletilmiş üretici sorumluluğunun (GÜS) uygulanması, bataryaların ve atık bataryaların toplanmasına ilişkin veri toplama gibi görevleri yerine getirmek üzere **yetkili otorite (*authorised representative*)** atanacaktır.
- ❖ AB pazarına batarya sunan üreticilerin GÜS sorumluluğunu yetine getirip getirmediğinin izlenmesi adına bir **üretici kayıt sistemi** oluşturulacaktır.
- ❖ **Üretici sorumluluğu, ürünü ilk defa AB pazarına arz eden üreticiler, ithalatçılar veya distribütörler için, GÜS sorumluluğuna sahip ekonomik operatörler bu sorumluluğu *Üretici Sorumluluğu Organizasyonlarına-PRO* devredebilecektir.**

YENİ AB BATARYA VE ATIK BATARYA TÜZÜĞÜNE GENEL BAKIŞ

GÜS Ücretleri:

Üretici sorumluluğu kapsamında ödenecek ücretlerin;

- ❖ Ürünün kaynağında ayrı toplanması, taşınması ve işlenmesi (yeniden kullanıma hazırlama, geri dönüşümden elde edilen ikincil hammaddelerden kaynaklı gelirler dikkate alınarak),
- ❖ Toplanan belediye atığının içeriğine ilişkin çalışma yapma,
- ❖ Batarya atığının önlenmesi ve atık yönetimi,
- ❖ Yetkili otoritelerin raporlama ve veri toplama masraflarını içermesi,
- ✓ **Bataryaların yeniden kullanımı veya geri dönüşümü durumunda, geri dönüştürülmüş içerik ile üretim yapan batarya üreticisi ile birincil batarya üreticisinin ücret paylaşımı yapması mümkün olacaktır.**

YENİ AB BATARYA VE ATIK BATARYA TÜZÜĞÜNE GENEL BAKIŞ

- ❖ Ücretler bataryanın şarj edilebilirliği, geri dönüştürülmüş içerik kullanımı, yeniden kullanılabilirliği, karbon ayak izi gibi kriterler dikkate alınarak eko-modülasyon esasında belirlenecektir. Bu kapsamda, daha sürdürülebilir ve dögüsel olan üründen azalan oranda ücret tahsil edilecek, Komisyon tarafından bir uygulama mevzuatı çıkarılacaktır.
- ❖ Toplanan batarya miktarı, geri dönüşüm oranı gibi bilgiler üretici sorumluluğu organizasyonları internet sitelerinde yayımlanacaktır.

YENİ AB BATARYA VE ATIK BATARYA TÜZÜĞÜNE GENEL BAKIŞ

Üretici sorumluluğunun karşılanması:

- ❖ Üretici sorumluluğuna sahip ekonomik operatörün veya bu sorumluluğu devralmış olan üretici sorumluluğu organizasyonunun yükümlülüğünü yerine getirip getirmediğinin yetkili otorite tarafından doğrulanması ve **yükümlülüğün yerine getirilmesi için bataryaların ayrı toplanması, taşınması, yeniden kullanıma hazırlanması, geri dönüştürülmesi için gerekli tedbirlerin alınması ve paydaşlara atık batarya yönetimi kapsamında gerekli bilgilendirmenin sağlanması,**
- ❖ Doğrulama için, bataryaların ayrı toplanması, yeniden kullanıma hazırlanması, geri dönüştürülmesine ilişkin 59 ve 60. Maddesinde belirtilen hedeflerin karşılandığına yönelik gerekli verilerin sağlanması,

YENİ AB BATARYA VE ATIK BATARYA TÜZÜĞÜNE GENEL BAKIŞ

Asgari toplama hedefi:

- ❖ Taşınabilir bataryalar için asgari toplama hedefi 31 Aralık 2023 için %45, 31 Aralık 2027 yılı için %63, 31 Aralık 2030 yılı için %73,
- ❖ Elektrikli scooter, bisiklet gibi hafif taşıma araçlarındaki atık bataryaların toplanma hedefi ise 31 Aralık 2028 yılı için % 51, 31 Aralık 2031 yılı için % 61,
- ❖ 31 Aralık 2027 tarihine kadar taşınabilir bataryalara depozito sistemi getirilmesi hususunun değerlendirilmesi,
- ❖ SLI, endüstriyel ve elektrikli araç bataryaların da ayrı toplanmasına ilişkin hükümler getirilmiş, ancak hedef belirlenmemiştir.

YENİ AB BATARYA VE ATIK BATARYA TÜZÜĞÜNE GENEL BAKIŞ

Raporlama: Üretici sorumluluğunu üstlenen ekonomik operatör tarafından, piyasaya sunulan batarya miktarı, türü, toplanma oranı, toplandıktan sonra yeniden kullanım, geri dönüşüme yönlendirilme oranı gibi bilgilerin yetkili otoriteye yıllık olarak raporlanması gerekmektedir. Her üye ülke benzer bir raporu yıllık olarak Komisyona sunacaktır.

Atık ve kullanılmış batarya sevkiyatı: Kullanılmış batarya ile atık batarya ayrımının yapılmasına ilişkin olarak mevzuatın ekinde kriterler belirlenmiştir. Atık bataryaların varış ülkesinde çevreye ve insan sağlığına uygun koşullarda işlendiğine ilişkin yetkili otoriteden alınmış belgelere dayanan kanıt sunulması halinde AB'den ihracatına izin verilecek olup, Komisyon bu koşullara ilişkin temel kriterleri belirlemek üzere bir uygulama mevzuatı çıkarmaya yetkilendirilmiştir.

YENİ AB BATARYA VE ATIK BATARYA TÜZÜĞÜNE GENEL BAKIŞ

Dijital Batarya Pasaportu

- ❖ 18 Şubat 2027 tarihi itibariyle AB pazarına arz edilen **hafif ulaştırma aracı, 2 kWh'den fazla kapasiteye sahip endüstriyel ve elektrikli araç bataryalarına batarya pasaportu taşıma zorunluğu** getirilmiştir.
- ❖ Her batarya modeline göre farklılaşmak üzere EK XIII'de bulunan bilgileri içerecek, son kullanıcılar, onaylanmış kuruluş, piyasa gözetim otoriteleri ile atık bataryaların parçalarına ayrılması gibi teknik işlemleri yürütecek operatörler, ihtiyaca göre farklı bilgi setlerine erişilebilecektir.
- ❖ Yeniden kullanım, yeniden üretim gibi durumlarda bataryaya orijinal batarya pasaportu ile bağlantılı yeni bir batarya pasaportu oluşturulacak, **geri dönüştürülen bataryanın ise batarya pasaportu yürürlükten kalkarak, ikincil batarya için yeni bir batarya pasaportu oluşturulacaktır.**

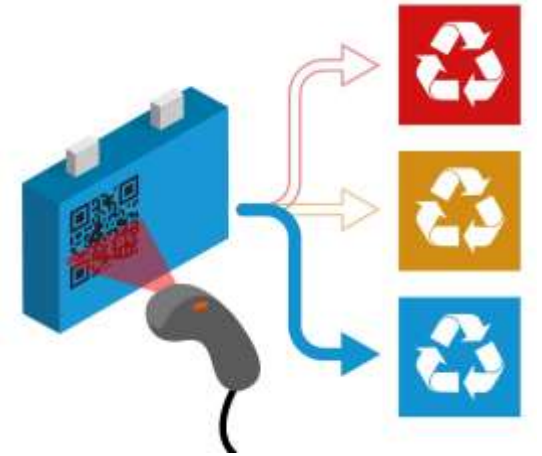
YENİ AB BATARYA VE ATIK BATARYA TÜZÜĞÜNE GENEL BAKIŞ

EK XIII'e göre batarya pasaportunda olması gereken bilgiler:

Son kullanıcılar için:

- EK VI'de yer verilen genel bilgiler,
- Batarya içeriği: kimyasal özellikler, zararlı içerikler, kritik hammadde
- Karbon ayakizi
- Geri dönüştürülmüş içerik
- Yenilenmiş içerik
- Kapasite (Ah)
- Minimum, nominal ve maksimum voltaj oranı
- Güç (Watt)
- Kullanım dışı ısı aralığı
- Ticari garanti süresi
- Enerji verimliliği
- Batarya hücresi ve paketi direnci
- Yaşam döngüsü testi oranı- c-rate
- İşaretleme gereklilikleri
- AB uygunluk belgesi
- Atık yönetimi ve önlenmesine ilişkin gerekli bilgiler

TEŞEKKÜRLER

**Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
Döngüsel Ekonomi ve Atık Yönetimi Dairesi
Başkanlığı**

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

Teşekkürler.

Türkiye Döngüsel Ekonomi

IPACevre

@turkiyedonguseleekonomi

@ipa.cevre

@trdonguseleko

@ipacevre

Türkiye Döngüsel Ekonomi

IPA Çevre/Environment TÜRKİYE

Türkiye Döngüsel Ekonomi

IPA Çevre

dongusel.csb.gov.tr

